

КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

Пет фирми предложиха оферти при пазарното проучване за довършване на стадион "Христо Ботев"

Пет фирми са подали индикативни оферти за остойностяване на количествените сметки за доизграждане на стадион "Христо Ботев". Това съобщиха от общината, цитирайки заместник-кметът по строителство Пламен Райчев след изтичане на крайния срок на пазарното проучване. Най-ниската индикативна оферта е 38.9 млн. лв, а най-високата - 46.8 млн. лева. Цените са без ДДС. Оферти са подали "Адлер-ИН" ЕООД, "Маридел 2012" ЕООД, "Пътинженеринг" ЕООД, "Сиенит строителна група" ЕООД и "ПИМК" ООД. "Община Пловдив ще се съобрази с офертите, тъй като целта на това проучване бе да получим оптимална цена за довършването на стадион "Христо Ботев". Със индикативните стойности ще бъде съобразена и обществената поръчка по Закона за обществените поръчки, която предстои да обявим", коментира още Пламен Райчев.

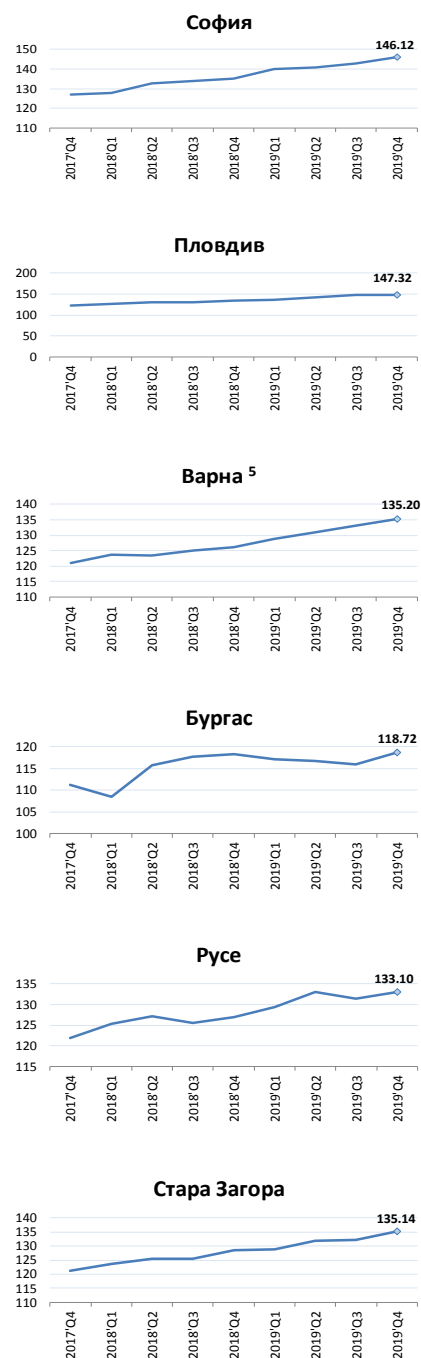
Банкеръ, 10 юни 2020

Отново продават болницата в Елена

Сградата на фалиралата болница "Д-р Димитър Моллов" в Елена отново е пусната за продажба от синдика на дружеството. Обявата включва цялата база на лечебното заведение. Продава се вътрешното отделение, намиращо се на първия етаж, с площ от 497 кв. м заедно с мазе в сутерена на сградата, което е 42,43 кв. м. За продан са обявени още вторият етаж, където се намира хосписът, кухненският блок в сутерена на болницата, родилното, детско отделение, медикодиагностичното звено и паровата централа. Началната обявена цена на недвижимото имущество като съвкупност се равнява на 60 % от пазарната оценка и е в размер на 572 280 лв., а търгът е насрочен за днес – 8 юни, в кантората на синдика Мария Шукерова в София.

Янтра - Велико Търново, 09 юни 2020

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

1 Данните се отнасят за новопостроени и съществуващи жилища (апартаменти), закупени от домакинствата.

2 По данни на НСИ към 31.12.2018 г. шестте града с

Хотелски комплекс купува автогарата в Банско

Хотелски комплекс купува автогарата в Банско. Досегашният собственик на автогарата е изпаднал в невъзможност да поддържа сградата и решил да я продаде. От това се е възползвал близкият хотел, който ще разширява базата си, като на терена ще се строи спортна инфраструктура и паркинг. „От януари тази година сградата на автогарата и прилежащият терен са продадени на собствениците на „Гранд Хотел Банско“, който се намира в непосредствена близост до автогарата. Имаме уверението на новия собственик, че автогарата ще съществува в този си вид и ще изпълнява функциите на автогара през следващите 2-3 години. Това ще ни даде възможност да проектираме нова сграда”, каза кметът на града Иван Кадев. Автогарата никога не е била собственост на Община Банско. До момента е била на дружество „Пирин Транс”, което я придобива чрез приватизационна сделка през 1998 г. Към момента под 10% от хотелите и ресторантите в Банско работят, а резервации на този етап няма. Малин Бистрин - председател на Съюза на туристическия бизнес в курортното градче, обяви, че очакванията са от 1 юни, когато със заповед на здравния министър се разрешава посещението на закритите части на заведенията, повече обекти в Банско да заработят. Това обаче зависи много и от метеорологичните условия. На този етап се разчита на българските туристи. Надеждата на хотелиери и ресторантьори е с овладяване на пандемията границите да бъдат отворени, а туристите да се осмелят да пътуват отново. Очаква се да има и пакети на по-ниски цени.

Банкеръ, 05 юни 2020

МО обяви за продан 26 декара от Летище Стара Загора

Открита е тръжна процедура за близо 26 декара (бившия Аероклуб), които към настоящия момент влизат в състава на територията на „Летище Стара Загора“ ЕАД. Търгът е обявен от Министерството на отбраната, който е собственик на обособената в самостоятелно УПИ площ, намираща се непосредствено до входа на старозагорската аерогара. Според информацията, изнесена на сайта на военното министерство, търгът трябва да бъде проведен на 24 юни, а началната тръжна цена възлиза на 1 152 700 лв. Имотът разполага с обща застроена площ от 2 136 кв. м. Малко над 461 000 лв. е сумата, обявена като депозит по търга. Закупуването на тръжни документи и огледът на имота е стартирал от 26 май и ще продължи до 19 юни. Заявления от страна на потенциалните инвеститори Министерството на отбраната ще приема до 16:00 ч. на 22 юни.

starozagorskinovini.com, 05 юни 2020

Предоставиха на "Булгартрансгаз" поземлен имот за строеж в Свищовско

Учредява се възмездно безсрочен сервитут на енергиен обект върху поземлен имот в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Това съобщиха от пресцентъра на правителствената информационна служба. Правителството учреди възмездно безсрочен сервитут на енергиен обект върху поземлен имот в горска територия-публична държавна собственост, в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Имотът се намира в землището на село Козловец, Община Свищов. Той е с площ на сервитутната зона 0,531 дка. Теренът попада в района на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Свищов“ към Държавно предприятие „Северноцентрално държавно предприятие“ - Габрово. Имотът ще се използва за изграждане, експлоатация и ремонт на преносен газопровод за Свищов.

24 часа, 04 юни 2020

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

България ще бъде втората най-силно пострадала от кризата страна в Европа и Централна Азия

Световната банка понижи драстично прогнозата за българската икономика през тази година. Брутният вътрешен продукт на страната ни ще се свие с 6,2% през 2020 г. заради последствията от разпространението на коронавируса, се посочва в последния доклад на финансовата институция. В доклада си от април банката прогнозира икономиката ни да се свие с 3,7 на сто. Очакванията са през 2021 г. икономиката на страната да започне да се възстановява от ударите на пандемията и да отбележи ръст от 4,3%. България ще бъде втората държава най-силно пострадала от кризата в региона на “Европа и Централна Азия”. Подобен на нашия е спадът в Румъния и Русия, а по-зле от нас е единствено Хърватия - с очакван спад от 9,3 на сто. Световната икономика ще отчете най-големия си спад от края на Втората световна война през тази година, като БВП на развиващите се страни ще се свие за първи път от над шест десетилетия заради пандемията от коронавирус. Това ще доведе до значително понижаване на доходите на потребителите и милиони хора ще изпаднат в бедност, се казва още в прогнозата на банката. Световният брутен вътрешен продукт ще намалее с 5,2% през 2020 г. а в развиващите се икономики спадът ще е средно с 2,5%, което е най-лошото им представяне, откакто се събират данни от 1960 г. БВП на глава от населението ще се понижи в над 90% от страните, което е най-големият дял от 1870 г. насам.

Труд, 10 юни 2020

Активите на чуждестранните инвестиционни фондове у нас намаляват

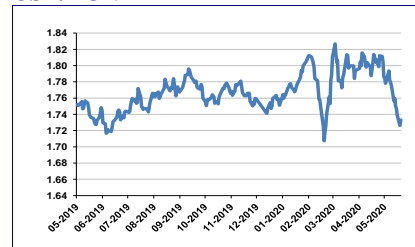
Към края на март тази година активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове (1198 с лиценз), които осъществяват дейност у нас, са на стойност 3.92 млрд. лева, по данни от БНБ. Изчисленията показват, че техният размер е намалял - с 232.2 млн. лв. в сравнение с декември миналата година. В същото време сумата е по-ниска с 401.8 млн. лева и спрямо първото тримесечие на 2019-а. Резултатът е следствие от трудностите на фондовите борси, притеснените финансово инвеститори и нахлуването в живота ни на коронавируса. Като процент от БВП, общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове към края на март намалява до 3.1% при 3.6% към декември 2019 година и към края на първото тримесечие на миналата година. Броят на чуждестранните инвестиционни фондове на българския пазар е много по-голям. Статистиката в БНБ показва, че те са 935. Броят им

10.06.2020

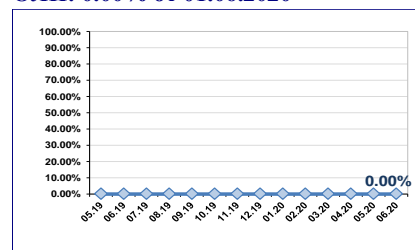
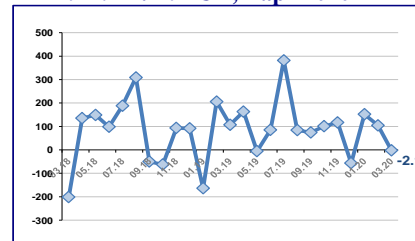
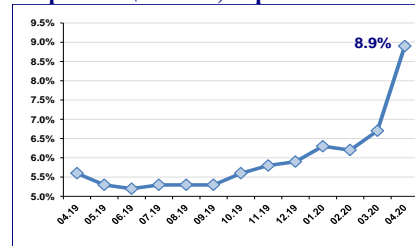
1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.73174 BGN

1 GBP = 2.19460 BGN

Икономически показатели**USD/BGN**

Централен курс на БНБ

ОЛП: 0.00% от 01.06.2020**ПЧИ: -2.1 млн. EUR, март 2020****Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към март 2020, % промяна на годишна база****Безработица: 8.9%, април 2020**

намалява към края на март, но въпреки това в тях са акумулирани по-големи парични суми. Между януари и март привлечените от тях активи са на стойност 2.317 млрд. лева. Но тази сума е намалела със 193.9 млн. лева спрямо декември миналата година. Изчисленията показва, че в сравнение с края на март 2019 г. размерът на тези суми в чуждестранните инвестиционни фондове също е по-ниско - с 273.1 млн. лева.

Банкеръ, 09 юни 2020

Мястото на България в световния износ през 2019 г.

Българският износ отбеляза нов рекорд през 2019 г. – 33.9 млрд. щ.д., България вече е на 60 място сред всички износители в света (64 място за 2018 г.), непосредствено след Ангола (износ на нефт 98%) и преди Алжир (нефт 97%). В ЕС сме на 20 място, преди Литва, Хърватия, Люксембург, Естония, Латвия, Малта и Кипър. По-малки по население държави от ЕС, които са преди нас, са: Словения – 46 млрд. щ.д., Финландия – 73 млрд. щ.д., Словакия – 91 млрд. щ.д., Дания – 110 млрд. щ.д., Ирландия – 170 млрд. щ.д. Ръстът на износа ни в щ.д. за 2019 г. спрямо 2018 г. е 0.6%, а кумулативно за последните 5 години е 33.4%. Спрямо 2006 г. – последната преди приемането ни в ЕС, ръстът е 143%. Световният внос е намалял с 4% за последната година, а кумулативният ръст за последните 5 години е 14%. Това означава, че България продължава да печели позиции на световните пазари. Според данните на НСИ, в лева ръстът 2019/2018 е 4%. Разликата с ИТС Женева се дължи на промените във валутните курсове през годината.

БСК, 09 юни 2020

Намалява броят на българите, прехвърлили средства от един в друг пенсионен фонд

Пенсионноосигурителните дружества са получили общо 60 966 заявления за промяна на участие и прехвърляне на средствата от един пенсионен фонд в друг през първото тримесечие, отчете Комисията за финансов надзор. А 53 769 осигурени българи са променили своя фонд за допълнително пенсионно осигуряване. В сравнение с четвъртото тримесечие на миналата година има намаление на желаещите - с 2 188 човека или 3.91 на сто. През първото тримесечие 49 583 българи са пожелали промяна в универсалните пенсионни фондове, а при професионалните фондове това са направили 3 674 човека. Най-малко осигурени са променили участието си в доброволните пенсионни фондове – само 512-а. Общата сума на прехвърлените средства на осигурените българи с променено участие през първото тримесечие на годината е 184 441 437 лв., в т.ч. 166 566 246 лв. в универсалните фондове, 16 474 416 лв. в професионалните и 1 400 775 лв. в доброволните фондове. Числата показват, че общият размер на прехвърлените средства в сравнение с четвъртото тримесечие на миналата година е намалял с 18 436 113 лв. или с 9.09 на сто. Средният размер на прехвърлените средства на едно осигурено лице, което е променило участието си през периода между януари и март, е 3 430.26 лева.

Банкеръ, 08 юни 2020

Българската икономика е нараснала с 2.4% през първото тримесечие

Българската икономика е нараснала с 2.4% през първото тримесечие на 2020 г. в сравнение със същия период на 2019 г. Данните на НСИ показват, че в периода януари-март пандемията COVID-19 все още не се е отразила сериозно на страната ни. Извънредното положение бе въведено в средата на март, но месец преди това много от бизнесите вече чувстваха затруднения заради прекъснати доставки на суровини от азиатските държави, както и намалели поръчки от Западна Европа. Произведеният през първото тримесечие брутен вътрешен продукт възлиза на 25 575 млн. лв., а преизчислен в евро е 13 076 млн., като на човек от населението се падат 1 881 евро, съобщава НСИ. Спрямо миналата година расте брутната добавена стойност във всички икономически сектори, без търговията, ресторантьорството и хотелиерството, където спадът е общо 0.1%. От компонентите, които формират икономическия растеж, с най-голям ръст е вътрешното потребление - 4.1% за колективното потребление и 3.7% - за домакинствата. Инвестициите нарасват с 1.2%, износа с 1.9%, а вноса на стоки и услуги - с 1.2%.

Сега, 05 юни 2020

Безработицата в България нараства до 6.2% през април

Броят на безработните в Европейския съюз нараства до 14.08 млн. души през април, което е с 397 хил. над нивото месец по-рано. Това показват данните на европейската статистическа служба. Числата не са изненада предвид наложените във всички държави ограничителни мерки срещу разпространението на COVID-19 през март. Така общата безработица в ЕС нараства с 0.2 пр.п. до 6.6% през април, но остава под нивото, регистрирано през същия период на 2019 г. (6.8%). България не остава назад от общата тенденция. През април броят на безработните на местния пазар на труда нараства с 65 хил. души до 219 хил., а съотношението на хората без работа нараства от 4.5% през март до 6.2% спрямо активното население през април. Според числата 53% от новорегистрираните безработни, или 211 хил. души, са в държави от еврозоната, където безработицата нараства от 7.1% до 7.3% на месечна база през април. Увеличението се дължи до голяма степен на две държави - Франция и Испания. Първата отчита най-големия ръст на броя безработни за месеца в ЕС - цели 353 хил. души до 2.6 млн. през април. Следва я Испания, където безработицата е сред най-високите дори и без последствията от коронавируса - 14.8% през април, което е с 0.6 пр.п. (149 хил. души) над нивото месец по-рано.

Капитал, 04 юни 2020

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи български предприятия от сектор "Хотели", по Общо приходи за 2018 г.

No	Предприятие	Град	Общо приходи (хил. лв.)	
			2017	2018
1	Империял туризъм ЕАД	София	91 771	115 688
2	Албена АД	Оброчище	104 459	104 168
3	Тера Тур Сервиз ЕООД	София	47 092	53 212
4	Галакси Инвестмънт Груп ООД	Пловдив	30 750	35 290
5	Виктория Туристик АД	Пловдив	33 388	28 581
6	Дюни АД	Созопол	26 133	26 782
7	Академика Сий Палас АД	София	25 104	26 706
8	Хотелско мениджърска компания ЕООД	Варна	23 311	25 677
9	ВГ АД	София	20 999	21 439
10	Св. Св. Константин и Елена Холдинг АД	Варна	10 579	20 382

Информационна система на българските предприятия (BEIS) www.beis.bia-bg.com

БОРСОВИ НОВИНИ

Търговията с акции на Телелинк Бизнес Сървисис Груп стартира

Търговията с акции на Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД (ТБС Груп) започна днес на Българска фондова борса. На първия транш за продажба са предложени 7 % от ценните книжа на дружеството на минимална цена от 7.60 лв. за акция. Размерът на емисията на ТБС Груп е 12 500 000 лв., разпределен в съответния брой акции, като всяка е с номинална стойност 1 лев. Книжата на ТБС Груп се търгуват на Основен пазар на БФБ, Сегмент Standard под борсов код TBS. Маркет-мейкър на емисията е инвестиционният посредник Елана Трейдинг.

„Листването на ТБС Груп е знаково за българския капиталов пазар, тъй като това е втората водеща високотехнологична компания, която става публична през последните пет години. IT секторът отбелязва растеж, перспективен е и има сериозен капацитет да се превърне в двигател на възстановяването на икономиката на страната ни след пандемията.“, каза доц. д-р Маню Моравенов, изпълнителен директор на БФБ.

infostock.bg, 08 юни 2020

Алтерко ще набира капитал и в Германия и Италия

С решение от 03.06.2020 г. Съветът на директорите на "Алтерко" е приел, и Дружеството е представило за одобрение от КФН, допълнение към Проспекта за публично предлагане на 3 000 000 обикновени акции с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 3 лева всяка. Допълнението към Проспекта е изготвено в изпълнение на нормативните изисквания поради възникнали след потвърждаването на Проспекта важни нови фактори, а именно: публикуването на одитираните годишни консолидирани финансови отчети на „Алтерко“ АД за 2019 г. и намеренията на Дружеството да осъществи публично предлагане на акциите от увеличението на капитала – предмет на Проспекта и на териториите на Федерална Република Германия и Италианска Република.

При потвърждение от Комисията за финансов надзор на внесеното за одобрение Допълнение към Проспекта, увеличението на капитала ще се извърши чрез публично предлагане на новоемитирани акции, съгласно нормативните изисквания, условията, посочени в Проспекта и допълнението към него и Решенията на Съвета на директорите.

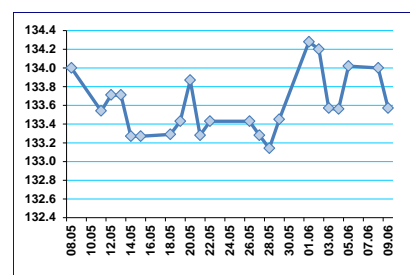
infostock.bg, 05 юни 2020

*** Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.**

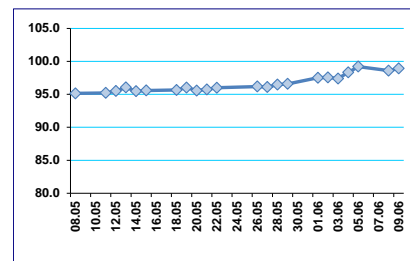
БФБ-София
Седмичен оборот
01 - 05 юни 2020 г.

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	1 037 750.26
Standard	930 589.03
АДСИЦ	149 591.93
Регулиран пазар - общо	2 670 612.65

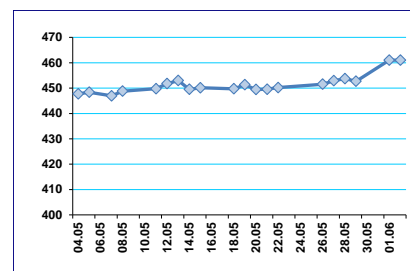
BGREIT: 08.05.2020 – 10.06.2020

BGBX40: 08.05.2020 – 10.06.2020

SOFIX: 08.05.2020 – 10.06.2020

ИНВЕСТИЦИИ

Платформата за дигитални медицински услуги Healee получи финансиране от 800 хил. евро

Българската платформа за телемедицина Healee, която свързва лекари и пациенти, получи финансиране от 800 хил. евро. Инвеститори в компанията са фондовете Eleven и HR Capital, а екипът ще използва средствата, за да утвърди платформата и в чужди държави, сред които САЩ, Великобритания и Австралия. Епидемията от коронавирус създаде необходимост от алтернативен модел на комуникация между лекари и пациенти. Дистанционните онлайн прегледи чрез платформите за телемедицина бяха едно от решенията. Подобни проекти разработват няколко български компании, една от които е основаната през 2018 г. Healee. В платформата двете страни си общуват в чат, чрез видеоразговор или с обмяна на снимки, като на база описаните симптоми от пациентите лекарите извършват онлайн консултация и поставят диагноза. Пациентите могат да изпратят и резултатите си от различни направени изследвания.

Капитал, 09 юни 2020

"Булгартрансгаз" търси 400 млн. евро за Балкански поток

"Булгартрансгаз" ЕАД обяви, че набира оферти от банки за финансиране на оперативни разходи и за ключови инвестиционни проекти. Държавното предприятие иска да си осигури заем до 400 млн. евро със срок на изплащане 6 години и цената на финансирането да е под 3.9 процента. Средствата ще са необходими за реализацията на "Балкански поток", междусистемната връзка България-Сърбия, разширението на подземното газохранилище "Чирен". Ще е необходимо финансиране и за изграждането на преносни газопроводи за осигуряването на повече достъп до природен газ за промишлените и битовите потребители в България. Обявеният таван за цената на ресурса не е случайно избран. Такъв процент бе постигнат при договарянето с изпълнителя на две компресорни станции по пътя на "Балкански поток" - "Расово" и "Нова Провадия", обединението между ГБС и "Ферошчал", (ДЗЗД "Ферошчал Балкангаз") което осигури част от необходимите за строителството средства.

Сега, 08 юни 2020

Изграждат шумоизолираща стена край бургаския квартал "Сарафово"

Близо 3 км. шумозаглушителна стена се изгражда край бургаския квартал „Сарафово“. Предназначението на модерното съоръжение е да спира шума от самолетните писти на Летище „Бургас“ и от автомобилите, които се движат по натоварения път към курортния комплекс „Слънчев бряг“. Проектът е на стойност 2 млн. и 700 хиляди лева.

Банкеръ, 09 юни 2020

Вече има желаещи да ремонтират второкласни пътища с европари

Трима са кандидатите за ремонта на две отсечки от второкласните пътища, за които Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) в средата на месец април получи допълнителни 40 млн. лв. по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. С въпросните 40 млн. лв., които АПИ получи е планирано да се ремонтират общо 134 км. второкласна и третокласна републиканска пътна мрежа.

economic.bg, 08 юни 2020

KiK отваря първия си магазин в България

Веригата KiK, която е един от водещите търговци на дрехи и стоки за дома, най-накрая стъпва на българския пазар след като дебютът у нас се забави с повече от година. Първият обект на компанията в страната ще отвори в четвъртък в столичния The Mall. Според информацията на официалния сайт на дружеството един от управителите му за България ще бъде Анастасия Пеева-Николова, която е била част от ръководството на други две германски компании в страната - Kaufland България и Deichmann.

money.bg, 04 юни 2020

„Фантастико“ открива модерен и многофункционален супермаркет в град Баня

Търговска верига „Фантастико“ открива нов супермаркет в град Баня. Инвестицията за този модерен и многофункционален търговски обект е за около 20 млн. лв. Той е разположен върху 7000 квадратни метра разгъната застроена площ. Супермаркетът е изграден на четири нива: паркинг; търговска зала; складове; офиси и зона за почивка. Всяка зона в търговската зала е подчертана с характерен и вече силно разпознаваем интериорен дизайн, а клиентите ще открият над 25 000 вида стоки.

24 часа, 04 юни 2020

"ДжейЕлПи" инвестира 5 млн. лв. във фабрика за производство на зърнени храни

Бургаската компания за хлебни изделия "ДжейЕлПи" инвестира 5 млн. лв. в изграждането на нова производствена база в Бургас. Решението е взето заради непрекъснатото разширяване на асортимента и успешното развитие на търговската мрежа. Проектът ни е "Фабрика за производство на храни", а не хлебозавод. По първоначални планове инвестицията е трябвало да бъде от порядъка на 2.5 млн. лв. През лятото 50% от произведените продукти отиват за хотелите, а продажбите в пекарните се увеличават с около 30%. През последните 7-8 години компанията отбелязва ръст на продажбите от 5% до 20%. През 2018 г. продажбите са за 5.1 млн. лв., а през миналата нарастват с 10%. През първите два месеца на тази година стига 20% ръст в сравнение със същия период на миналата година. Но идва кризата с COVID-19. Така спадът на оборота на фирмата е бил 70% спрямо същия период на миналата година. В средата на месец май "ДжейЕлПи" намалява този спад до 25-30%.

Капитал, 04 юни 2020

АНАЛИЗИ**Мястото на България в световния износ през 2019 г.**

Българският износ отбеляза нов рекорд през 2019 г. – 33.9 млрд. щ.д., България вече е на 60 място сред всички износители в света (64 място за 2018 г.), непосредствено след Ангола (износ на нефт 98%) и преди Алжир (нефт 97%). В ЕС сме на 20 място, преди Литва, Хърватия, Люксембург, Естония, Латвия, Малта и Кипър. По-малки по население държави от ЕС, които са преди нас, са: Словения – 46 млрд. щ.д., Финландия – 73 млрд. щ.д., Словакия – 91 млрд. щ.д., Дания – 110 млрд. щ.д., Ирландия – 170 млрд. щ.д.

Ръстът на износа ни в щ.д. за 2019 г. спрямо 2018 г. е 0.6%, а кумулативно за последните 5 години е 33.4%. Спрямо 2006 г. – последната преди приемането ни в ЕС, ръстът е 143%. Световният внос е намалял с 4% за последната година, а кумулативният ръст за последните 5 години е 14%. Това означава, че България продължава да печели позиции на световните пазари.

Според данните на НСИ, в лева ръстът 2019/2018 е 4%. Разликата с ИТС Женева се дължи на промените във валутните курсове през годината.

Групите стоки с най-голям износ са електротехника и електроника, енергоносители (горива и електроенергия), машини и апарати, мед и изделия от мед. Тези 4 групи стоки формират 36% от износа ни. От анализа са изключени доставките на стоки за отбраната, т.к. НСИ третира тази информация като конфиденциална. По експертна, неокончателна оценка, България е изнесла стоки за отбраната поне за 560 милиона щ.д. Редица държави, които са пазар за българска специална продукция, също не предоставят данни за търговията си с нея. Припомняме, че за 2018 г. износът на специална продукция се оценява на 780 мил. щ.д., а за 2017 – 1.2 млрд. щ.д.

Изделията на електрониката и електротехниката продължават своя експортен възход с 12% средногодишен ръст за последните пет години, докато за същия период световният внос се е увеличил с 4%. Износът на машини и апарати също се представя много добре и бележи средногодишен ръст от 10%, докато световният внос расте с 5%. Това означава, че българските производители на тези изделия са конкурентоспособни на глобалните пазари и изместват други доставчици.

Традиционно, износът на енергоносители и медни продукти заемат водещи позиции; за 2019 г. – второ и четвърто място. За периода 2019/2018 г. износът на мед и медни продукти бележи сериозен спад – 20%, дължащ се основно на спад в изнасяните количества.

Износът на зърно заема пета позиция.

Група стоки под митнически код 99 Специфични доставки е на 6-та позиция в експортната ни листа, но ще бъде изключена от анализа ни, защото описанието не дава точна представа за какво става дума.

С над 1 милиард щ.д. износ са още автомобилна индустрия и велосипеди, фармация, пластмасови изделия. Следват руди и концентрати, от които 2/3 са концентрати на благородни метали, конфекция, плетени облекла, мебели и изделия за обзавеждане, желязо и стомана и изделия от желязо и стомана.

По експертна оценка, суровини и енергоносители формират 31-32% от износа.

Преглед на износа по стоки

Стоката с най-голям стойностен обем в експортната ни листа през 2019 г. са средни и тежки нефтени масла 1 263 мил. щ.д. – 21% ръст спрямо предишната година, леки нефтени масла 1 208 мил. щ.д. и с ръст 11% за година, катодната мед – 1 001 мил. щ.д., при спад в износа 20% в стойност и 15% в количество, пшеница 944 мил. щ.д., ръст 11%, медикаменти 806 мил. щ.д. с 5% ръст, следва анодната мед с 794 мил. щ.д., спад 26% в стойност и 27% в количество, концентрати на благородни метали 594 мил. щ.д. с 47% ръст, електроапаратура 524 мил. щ.д. и 19% ръст,

царевица 468 мил. щ.д. и ръст 77%, биодизел 450 мил. щ.д., ръст 20%. Тези 10 стоки формират 23,8% от износа.

Добре се представя износът на кабелни снопове за автомобилостроенето, маслодаен слънчоглед, електроенергия, електрически табла, медни концентрати, слънчогледово олио, калцинирана сода, тръбопроводи от каучук, медни пръти и профили, велосипеди със спомагателен двигател.

Най-големи потребители на български средни и тежки нефтени масла са Турция и корабно зареждане. На леки нефтени масла – Тунис, където постигаме една от най-добрите експортни цени за този продукт – 618 \$/тон, и Египет. Катодната мед се продава най-вече в Китай, където постигаме една от най-високите цени – 6 187 \$/тон. 88% от концентратите на благородни метали изнасяме за Германия и 10% - за Канада; те не отчитат внос от България. Пшеница продаваме в Испания и Гърция при цена около 200\$/тон. Биодизел продаваме на Румъния за 896 \$/т, а на Холандия – за 1 038\$/т. Изнасяме електроенергия за 15 държави, но най-много за Словения и Чехия на цена 52-56 \$/MWh. Нито една от двете държави не отчита внос на електроенергия от България.

Измежду стоките с износ над 100 мил. щ.д. за 2019 най-голям кумулативен ръст за последните 5 години бележат: машини за обработка на информация 1114%, биодизел 869%, медицински инструменти и апарати 232%, електрически табла 162%, тръбопроводи от каучук 126%, царевица 124%, апарати за безжични мрежи 115%, концентрати на благородни метали 113%, медни пръти и профили 107%.

Износът на велосипеди със спомагателен двигател нараства 6 пъти от старта си през 2017 г.

С най-голям положителен търговски баланс са леки горива, пшеница, анодна и катодна мед, средни и тежки горива, концентрат от благородни метали, царевица, кабелни снопове.

Голям ръст на световния внос има при горива, бижутерия, кораби (танкери), превозни средства за стоки, машини за обработка на данни, произведения на изкуството и антики, кораби (круизни), обувки, благородни метали, електрически лампи, контейнери за стоки.

С какво сме най-успешни?

България държи 22.2% от световния пазар на патешки черен дроб, въпреки значителния спад в износа. Временно консервираните черешки имат 16% дял, месинг на плочи и ленти 15.9%, рапица 14.4%, концентрати на благородни метали 13.5%, спирачни маркучи 13.2%, прясно патешко месо 12.6%, семена от кориандър 12.2%, замразено патешко месо 11.9%.

Стоките, с които България заема водещо място в световния износ, показват известна устойчивост.

Диверсификация на пазарите

Диверсификацията на пазарите е един от проблемите пред износа ни. Според Herfindahl–Hirschman Index (HHI), добра диверсификация има при стойност на индекса под 0.10, умерена концентрация има при стойности от 0.10 до 0.18. При над 0.18 се счита, че е налице прекомерна концентрация, а България има стойности на индекса над 0.3 при важни продукти.

Средно за всички изнасяни стоки, България постига индекс 0.05, но сред водещите по стойност стоки налице е прекомерна концентрация:

- Средни и тежки нефтени масла, индекс 0.32, поради това, че половината са износ за Турция;
- Катодна мед, 0.42, 60% от износа е за Китай;
- Руди и концентрати от благородни метали 0.79, 88% за Германия и 10% за Канада;
- Кабелни снопове 0.32, Турция е 45% от пазара ни;
- Медни руди и концентрати 0.36, почти половината е за Намибия;
- Велосипеди със спомагателен двигател 0.36, 48% за Германия и 30% за Белгия.

Прекомерната концентрация е опасна, защото всяко смущение във функционирането на купувача води до подобно по размер смущение в работата на българския доставчик. Това е и най-големият

риск в периода на икономически ограничения, породени от COVID 19. Предстои да видим как те са се отразили на експортните ни партньори и там, където липсва достатъчно диверсификация, негативното влияние върху съответните български износители ще бъде голямо.

Част от концентрацията се дължи на факта, че не малко сравнително големи български предприятия са с преобладаваща чуждестранна собственост и продукцията им се изкупува от фирмата-майка. Това води след себе си износ на стоки за последваща преработка (а не крайни продукти, които са с по-висока добавена стойност), сравнително по-ниска производителност на труда, по-високи енергийни разходи за единица добавена стойност, ниски килограмови цени, повишено въздействие върху околната среда, в сравнение с това при фирмите-майки, и др.

Кои са ни партньорите?

През 2019 г. сме осъществили износ за 218 държави и територии. В редица държави имаме малък износ на нишови продукти. Най-важният пазар е Германия – 14,8% от целия износ, при това – с положителен търговски баланс от почти половин милиард щ.д. Следват Румъния 8.7%, Италия 7.4% (за първи път от години имаме отрицателен търговски баланс с Италия), Турция 7.2, Гърция 6.8, Франция, 3.8, Белгия 2.9, Китай 2.7, Испания 2.7, Холандия 2.5. Тези 10 партньора са пазар за 59.6% от износа. Най-голям положителен търговски баланс имаме с Гърция – 525 мил. щ.д., следвана от Германия, Тунис, Великобритания, САЩ. Най-голям отрицателен търговски баланс имаме с Русия – 3 146 млрд. щ.д. при общ търговски дефицит на България от 3 937 млрд. щ.д. Следват отрицателните баланси с Унгария, Китай, Полша, Испания.

Измежду значимите партньори над 10% ръст за миналата година имаме с Испания, Чехия, Сърбия, Русия, Египет 50%, Украйна 74%, Словакия, Тунис 127%.

Спад над 10% им с Италия, Белгия, Дания, Грузия.

Констатации:

Преструктурирането на българския износ продължава, но не достатъчно бързо. Българските предприемачи намират своето място в глобалната верига на доставки, въпреки, че продължава да се наблюдава липса на добри управленски умения и пазарен усет. Износът расте дори за държави с активна експортна насърчителна политика, каквато липсва у нас – политика, обхващаща конкретна информация за пазари и търсене, съобразено с националния потенциал, проактивни инициативи на посолствата, колективни тренинги, индивидуални консултации и организиране на срещи с купувачи, финансиране на входящи мисии с купувачи, налагане на бранда България, и много други. Поради слабата диверсификация на някои продукти, могат да се очакват сътресения, в резултат на кризата, породена от COVID 19.

Многообразието на стоки с по-висока добавена стойност се увеличава, техният износ се влияе по-малко от курса на щатския долар и цените на енергоносители и суровини, отколкото при стоки с ниска добавена стойност. Този износ формира около 24% от общия, при това тук не е включен износът на специална продукция. Износът на суровини, енергоносители и материали с ниска степен на преработка държи дял и за 2019 г. е около 31-32%.

Групи стоки в нашата експортна листа с относително по-висока добавена стойност са:

- Велосипеди с помощно задвижване;
- Наситени интегрални платки, с които продукт България проби редица силно конкурентни пазари – САЩ, Япония, Югоизточна Азия;
- Видеоигри;
- Компоненти за автомобилостроене и машиностроене, хидравлика, машинни възли, акумулатори, лагери, кабели;
- Електротехнически и електронни изделия, електрически ръчни инструменти; изчислителни устройства, сензори;
- Хладилници, фризери;
- Някои фармацевтични и медицински изделия, медицински инструменти и апарати;
- Оптични изделия;

- Някои софтуерни продукти за управление на процеси;
- Любителска радиотехника, ски, сноуборд.

Основни пазари за стоки с по-голяма добавена стойност са големите икономики в ЕС, но изделията ни се вграждат там и след това се реализират в целия свят.

България може да увеличи износа си за развитите държави, като стане подизпълнител на големите фирми и се включи в глобалните вериги на доставки. С течение на времето ще се придобият знания и умения за по-широко самостоятелно навлизане на световните пазари под собствена марка и със собствени разработки.

Нарасналата конкурентоспособност се дължи основно на международни компании в България и по-малко на местни фирми. Успешните български фирми са тези, които работят основно за чуждите пазари, не се влияят от (липсата на) конкуренция в България и не са обект на значителна регулаторна тежест.

Независимо от ползите от чуждестранните инвеститори, редица суровини и материали не се преработват достатъчно задълбочено в техните предприятия. Това има негативно въздействие, изразено в по-ниска производителност на труда, по-високи енергийни разходи за единица добавена стойност, ниски килограмови цени, сравнително по-голямо въздействие върху околната среда.

Технологичното обновление не се случва достатъчно бързо и е опорочено от недостатъчно ефективни инвестиции по оперативните програми. По-скоро изключение са случаите на внедрени български разработки, независимо от произхода на инвестициите. Българските предприемачи като че ли имат повече доверие на чуждестранни решения и технологии, отколкото на българските. Бизнесът рядко поръчва разработки на български университети и институти и не е готов да чака несигурен резултат. От друга страна, българските учени и изобретатели реализират изследователския си продукт в Западна и Северна Европа, а не в България, и така евтиният труд на българските учени допринася за тяхната конкурентоспособност.

Българска стопанска камара, 08 юни 2020

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ **ОБУЧЕНИЕ ЗА НОВИТЕ РЕАЛНОСТИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ (LEAN PROJECT MANAGEMENT)**

КОГА: 27 юни 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: Саймикс APICS Premier Channel Partner

➤ **ОБУЧЕНИЕ „УСПЕШНО ВОДЕНЕ НА ПРЕГОВОРИ“**

КОГА: 3 юли 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София, ул. Росарио 1

➤ **ОБУЧЕНИЕ „ИЗГРАЖДАНЕ И РАЗВИТИЕ НА УСПЕШЕН ЕКИП“**

КОГА: 10 юли 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София, ул. Росарио 1

➤ **ОБУЧЕНИЕ „ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПЕРСОНАЛА“**

КОГА: 29 юли - 12 август 2020, 18:30 - 21:30 ч.

КЪДЕ: Зала Образователен бизнес център "Хермес", ет. 4, София, Бул. "Шипченски проход" 63, индустриална сграда Електроника

➤ **СЕМИНАР „УПРАВЛЕНИЕ НА СТРЕСА И ПРЕВЕНЦИЯ. ВЗЕМАНЕ НА КЛЮЧОВИ РЕШЕНИЯ“**

КОГА: 1 септември 2020, 09:00 - 18:00 ч.

КЪДЕ: Хотел Будапеща, София, ул. Будапеща 92

➤ **EMPLOYER BRANDING CONFERENCE – MOST WANTED 2020**

КОГА: 7 октомври 2020, 09:30 - 17:00 ч.

КЪДЕ: Интер Експо Център, София

➤ **ОБУЧЕНИЕ ПО ПЛАНИРАНЕ НА КАПАЦИТЕТА**

КОГА: 13 ноември 2020, 09:00 - 17:00 ч.

КЪДЕ: София